

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 31.12.1992 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2000 do: 31.03.2002

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

634

ZÁKON

zo 16. decembra 1992

o ochrane spotrebiteľa

Federálne zhromaždenia Slovenskej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet a rozsah úpravy

(1) Tento zákon ustanovuje niektoré podmienky podnikania¹⁾ významné pre ochranu spotrebiteľa, úlohy verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa a oprávnenia spotrebiteľov, združení spotrebiteľov²⁾ alebo iných právnických osôb založených na ochranu spotrebiteľa.

(2) Ustanovenia osobitných predpisov³⁾ týkajúce sa podmienok výroby, dovozu, predaja a označovania výrobkov a poskytovania služieb nie sú týmto zákonom dotknuté.

(3) Tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb v prípadoch, keď k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky. Na ostatné prípady sa vzťahuje vtedy, ak súvisí plnenie s podnikateľskou činnosťou prevádzkovanou na území Slovenskej republiky.

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti,
- b) predávajúcim podnikateľ⁴⁾ ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby,
- c) výrobcom podnikateľ, ktorý zhotovil výrobok alebo jeho súčasť alebo poskytol služby, ktorý vyťažil prvotnú surovinu alebo ju ďalej spracoval, alebo ktorý sa za výrobcu označil,
- d) dovozcom podnikateľ, ktorý dovezol výrobky do Slovenskej republiky,
- e) dodávateľom každý ďalší podnikateľ, ktorý priamo alebo prostredníctvom iných podnikateľov dodal predávajúcemu výrobky,
- f) výrobkom akákoľvek vec, ktorá bola vyrobená, vyťažená alebo inak získaná bez ohľadu na stupeň jej spracovania a je určená na ponuku spotrebiteľovi,
- g) službou akákoľvek činnosť, ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi s výnimkou činností podľa osobitných predpisov.^{4a)}

(2) Spotrebiteľom podľa tohto zákona je aj právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre svoju vlastnú potrebu, pokiaľ vystupuje voči predávajúcemu obdobne ako fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. a).

(3) Predávajúcim sa na účely tohto zákona rozumie aj fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny, a občania, ktorí predávajú vlastné použité výrobky.^{4b)}

DRUHÁ ČASŤ

POVINNOSTI PRI PREDAJI VÝROBKOV A POSKYTOVANÍ SLUŽIEB

§ 3

Poctivosť predaja výrobkov a poskytovania služieb

(1) Predávajúci je povinný:

- a) predávať výrobky v správnej hmotnosti, miere alebo množstve a umožniť spotrebiteľovi prekontrolovať si správnosť týchto údajov,
- b) predávať výrobky a poskytovať služby v kvalite ustanovenej osobitnými predpismi⁵⁾ alebo v bežnej kvalite; ak kvalita nie je predpísaná alebo ustanovená osobitným predpisom, môže predávajúci predávať výrobky v inej ako bežnej kvalite, len ak spotrebiteľa upozorní na všetky rozdiely v kvalite. Bežnou kvalitou sa rozumie kvalita, ktorá nie je ustanovená osobitnými predpismi a výrobok alebo služba nevykazuje zjavné vady, na ktoré je predávajúci povinný spotrebiteľa upozorniť.
- c) predávať výrobky a poskytovať služby za ceny dohodnuté v súlade s cenovými predpismi,⁶⁾
- d) správne účtovať ceny pri predaji výrobkov alebo pri poskytovaní služieb.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 písm. b) sa vzťahujú aj na výrobcu, dovozcu a dodávateľa výrobkov a služieb, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁵⁾

§ 4

Hygienické podmienky predaja výrobkov a poskytovania služieb

(1) Predávajúci je povinný zabezpečovať hygienické podmienky predaja výrobkov a poskytovania služieb ustanovené osobitnými predpismi⁷⁾ včítane opatrení uložených príslušnými orgánmi.

(2) Predávajúci je povinný dodržiavať pri predaji výrobkov a poskytovaní služieb podmienky skladovania výrobkov určené výrobcom alebo osobitným predpisom^{7a)} tak, aby nedošlo k ich znehodnoteniu.

§ 5

Zabezpečenie predaja výrobkov a poskytovania služieb

Predávajúci je povinný predaj výrobkov a poskytovanie služieb zabezpečiť spôsobom, ktorý umožňuje ich riadne a bezpečné vykonávanie.

§ 6

Zákaz diskriminácie spotrebiteľa

(1) Predávajúci nesmie žiadnym spôsobom spotrebiteľa diskriminovať ani konať v rozpore s dobrými mravmi; najmä nesmie odmietnuť predaj spotrebiteľovi výrobky, ktoré má vystavené alebo inak pripravené na predaj, alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktoré je v jeho prevádzkových možnostiach; nesmie takisto viazať predaj výrobkov alebo poskytnutie služieb na predaj iných výrobkov alebo poskytnutie iných služieb, pokiaľ nejde o obmedzenie rovnaké pre všetky prípady a

v obchodnom styku obvyklé. To neplatí v prípadoch, v ktorých spotrebiteľ nespĺňa podmienky, ktoré musí spĺňať podľa osobitných predpisov.⁸⁾

(2) Rezervované výrobky je predávajúci povinný po celú dobu rezervácie osobitne označiť s uvedením doby, dokedy sú rezervované. To platí aj o zaplatených výrobkoch, ktoré sa nachádzajú v prevádzkárni do doby, než si ich spotrebiteľ prevezme alebo než mu budú dodané.

(3) Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

- a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,
- b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

§ 6a

Bezpečný výrobok

(1) Povinnosťou výrobcu a dovozcu je dávať do obehu iba bezpečné výrobky.

(2) Bezpečný výrobok je výrobok, ktorý za reálne predpokladateľných podmienok jeho použitia nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo ohrozenia života, zdravia alebo majetku alebo predstavuje len minimálne nebezpečenstvo, ktoré možno považovať za prípustné pri používaní výrobku pri zabezpečení vysokého stupňa ochrany života, zdravia a majetku spotrebiteľa.

(3) Pri posudzovaní bezpečnosti výrobku sa prihliada na

- a) vlastností výrobku vrátane jeho životnosti, zloženia, označovania, balenia, na návod na montáž a uvedenie do prevádzky, návod na jeho použitie, údržbu a likvidáciu,
- b) účinok na iné výrobky všade tam, kde možno reálne predpokladať, že sa bude používať spolu s inými výrobkami,
- c) spôsoby prezentácie výrobku a všetky údaje a informácie o výrobku poskytované výrobcom,
- d) skupinu spotrebiteľov, ktorá môže byť vážne ohrozená pri používaní výrobku, a to najmä deti.

(4) Za bezpečný výrobok sa považuje najmä výrobok, ktorý spĺňa požiadavky

- a) technického predpisu^{8a)} alebo
- b) slovenských technických noriem, alebo spĺňa požiadavky správnej výrobných praxe v príslušnom výrobnom odvetví,^{8b)} ak pre výrobok nebol vydaný technický predpis podľa písmena a).

(5) Výrobok, ktorý nespĺňa požiadavky bezpečného výrobku podľa odsekov 2 až 4, sa považuje za nebezpečný. Za nebezpečný výrobok sa považuje aj výrobok, ktorý síce nie je potravinou, ale vzhľadom na svoj tvar, vôňu, farbu, vzhľad, balenie, označenie, objem alebo veľkosť môže vyvolať riziko zámeny s potravinou u spotrebiteľov, najmä u detí, a tým ohroziť ich život, zdravie alebo majetok.

(6) Výrobok nemožno považovať za nebezpečný iba preto, že bol do obehu uvedený bezpečnejší výrobok.

(7) Splnenie požiadaviek podľa odsekov 2 až 4 nebráni orgánom, ktoré vykonávajú dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom,¹⁴⁾ prijať vhodné opatrenia na zabránenie uvedenia výrobku do obehu alebo jeho stiahnutie z obehu, ak existuje dôkaz, že aj napriek splneniu uvedených požiadaviek je výrobok nebezpečný.

(8) Výrobca, dovozca, dodávateľ a predávajúci sú povinní poskytovať spotrebiteľom o výrobku všetky informácie, ktoré spotrebiteľom umožnia poznať a posúdiť riziká výrobku, ktoré môžu ohroziť ich život, zdravie alebo majetok.

(9) Výrobca a dovozca sú povinní robiť opatrenia, ktoré im umožnia získavať informácie o možných rizikách výrobku, napríklad skúšať výrobok a hodnotiť sťažnosti spotrebiteľov, a ak je to potrebné, aj stiahnuť výrobok z obehu.

(10) Dodávateľ je povinný dbať na bezpečnosť výrobku a nesmie dodávať výrobok, o ktorom vie alebo na základe informácií alebo odborných znalostí má vedieť, že nie je bezpečný. Dodávateľ je najmä povinný sprostredkovať predávajúcemu všetky informácie o rizikách výrobku a spolupracovať pri činnostiach zameraných na odstránenie takýchto rizík.

(11) Výrobky, ktoré pre svoje vlastnosti majú určenú dobu spotreby, sa nesmú ponúkať, predávať, uvádzať do obehu alebo ponechávať v obehu po uplynutí tejto doby.

§ 7

Zákaz ponuky a predaja nebezpečných výrobkov

(1) Nikto nesmie uviesť do obehu, ponúkať ani predávať nebezpečné výrobky.

(2) Zodpovednosti za porušenie zákazu uvedeného v odseku 1 sa zbaví ten, kto preukáže, že o skutočnosti, že ide o nebezpečné výrobky, v čase predaja alebo ponuky nemohol vedieť.

(3) Ak sa predávajúci dozvie akékoľvek skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že predal spotrebiteľovi nebezpečné výrobky, je povinný bez meškania ho o tom informovať. Ak informovanie jednotlivých spotrebiteľov nie je možné, je povinný informovať účinným spôsobom spotrebiteľskú verejnosť a orgány verejnej správy, ktoré vykonávajú dozor nad dodržiavaním ustanovení tohto zákona.

(4) Povinnosť uloženú v odseku 3 má obdobne výrobca, dovozca a dodávateľ.

(5) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia primerane pre poskytovanie služieb.

§ 8

Zákaz klamania spotrebiteľa

(1) Nikto nesmie klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné, dvojzmyselné alebo prehnané údaje alebo zamlčať údaje o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok.

(2) Pojmy „záruka“, „zaručený“, ako aj všetky ďalšie pojmy podobného obsahu, možno používať len v prípadoch, keď je súčasne konkretizovaný obsah a podmienky záruky.

(3) Všeobecná úprava nekalej súťaže⁹⁾ nie je ustanoveniami predchádzajúcich odsekov dotknutá.

(4) Na reklamu vrátane inzercie určenej pre spotrebiteľa sa vzťahujú požiadavky na reklamu ustanovené v osobitnom predpise.^{9a)}

Informačné povinnosti

§ 9

(1) Predávajúci je povinný riadne informovať spotrebiteľa o vlastnostiach predávaných výrobkov alebo charaktere poskytovaných služieb, o spôsobe použitia a údržby výrobku a o nebezpečenstve,

ktoré vyplýva z jeho nesprávneho použitia alebo údržby, ako aj o riziku súvisiacom s poskytovanou službou. Ak je to potrebné s ohľadom na povahu výrobku, spôsob a dobu jeho používania, je predávajúci povinný zabezpečiť, aby tieto informácie boli obsiahnuté v priloženom písomnom návode a aby boli zrozumiteľné.

(2) Povinnosti uvedených v odseku 1 sa nemôže predávajúci zbaviť poukazom na skutočnosť, že mu potrebné alebo správne informácie neposkytol výrobca, dovozca alebo dodávateľ. Tieto povinnosti sa však nevzťahujú na prípady, keď ide o zrejmé alebo všeobecne známe skutočnosti.

§ 10

(1) Predávajúci musí zabezpečiť, aby ním predávané výrobky boli viditeľne označené všeobecne zrozumiteľnými údajmi o výrobcovi, prípadne dovozcovi a dodávateľovi, o množstve. Ak to povaha a účel použitia výrobku vyžadujú, je predávajúci povinný zabezpečiť, aby výrobky boli označené aj údajmi o kvalite, dátume výroby, dobe použiteľnosti a spôsobe používania, údržby, uchovávaní alebo skladovania týchto výrobkov. Údaje o spôsobe používania, údržby, uchovávaní a skladovania môžu byť obsiahnuté v priloženom písomnom návode. Ak nie je účelné predávané výrobky vzhľadom na ich povahu takto označiť, je predávajúci povinný uvedené údaje na požiadanie orgánov, ktoré vykonávajú dozor nad dodržiavaním ustanovení tohto zákona, alebo spotrebiteľa, ktorý preukáže právny záujem, pravdivo oznámiť, prípadne i doložiť.

(2) Predávajúci nesmie odstraňovať ani meniť označenie výrobkov ani iné údaje uvedené výrobcom, dovozcom alebo dodávateľom.

(3) Pri predaji použitých alebo upravovaných výrobkov, výrobkov s vadou alebo výrobkov, ktorých úžitkové vlastnosti sú inak obmedzené, musí predávajúci na tieto skutočnosti spotrebiteľa vopred zreteľne upozorniť. Také výrobky sa musia predávať oddelene od ostatných výrobkov.

(4) Na predaj použitého tovaru sa ustanovenie odseku 1 vzťahuje iba primerane.

(5) Povinnosti uložené v odseku 1 sa vzťahujú aj na výrobcu, dovozcu a dodávateľa výrobkov, ak osobitný predpis neustanovuje inak.^{9b)}

(6) Podrobnosti o označovaní materiálového zloženia jednotlivých druhov výrobkov a o spôsobe balenia a zaobchádzania s výrobkami určenými pre spotrebiteľa upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 11

Pokiaľ sa informácie uvedené v § 9 a 10 poskytujú písomne, musia byť v štátnom jazyku^{9c)}. Fyzikálne veličiny musia byť vyjadrené v zákonných meracích jednotkách.¹⁰⁾

§ 12

(1) Predávajúci je povinný jednoznačne informovať spotrebiteľa o cene predávaných výrobkov alebo poskytovaných služieb platnej v okamihu ponuky.¹¹⁾ Za tým účelom je povinný najmä zreteľne označiť výrobky cenou alebo informáciu o cene výrobkov alebo služieb inak vhodne sprístupniť. Podrobnosti o spôsobe označovania cien môže Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky upraviť všeobecne záväzným predpisom.

(2) Informácie o cene alebo okolnosť, že informácia je neúplná alebo chýba, nesmie najmä vzbudzovať dojem, že:

a) cena je nižšia, než aká je v skutočnosti,

b) určenie ceny závisí od okolností, od ktorých v skutočnosti nezávisí,

- c) v cene sú zahrnuté dodávky výrobkov, výkonov, prác alebo služieb, za ktoré sa v skutočnosti platí osobitne,
- d) cena bola alebo bude zvýšená, znížená alebo nezmenená, aj keď to tak nie je,
- e) vzťah ceny a užitočnosti ponúkaného výrobku alebo služby a ceny a užitočnosti porovnateľného výrobku alebo služby je taký, aký v skutočnosti nie je.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa vzťahuje obdobne aj na informácie o spôsoboch určenia cien.

§ 13

Predávajúci je povinný spotrebiteľa riadne informovať o rozsahu, podmienkach a spôsobe uplatnenia zodpovednosti za vady výrobkov a služieb (ďalej len „reklamácia“) včítane údajov o tom, kde možno reklamáciu uplatniť, a o vykonávaní záručných opráv.

§ 14

(1) Predávajúci je povinný prevádzkareň zvonku viditeľne označiť údajmi podľa osobitného predpisu,^{11a)} prípadne aj symbolom alebo uvedením hlavnej skupiny predávaných výrobkov alebo poskytovaných služieb.

(2) Na vhodnom a trvale viditeľnom mieste prevádzkarne musí byť uvedené

- a) obchodné meno a sídlo,^{11b)}
- b) meno a priezvisko osoby zodpovednej za činnosť prevádzkarne,
- c) prevádzková doba určená pre spotrebiteľa,
- d) kategória, skupina a trieda pohostinských prevádzkarní a ubytovacích zariadení.^{11c)}

(3) Pri dočasnom uzavretí prevádzkarne je predávajúci povinný na mieste, kde je uvedená prevádzková doba, označiť začiatok a koniec uzavretia, a to najneskôr 24 hodín pred dočasným uzavretím prevádzkarne za predpokladu, že prevádzkareň bude uzavretá dlhšie ako jeden deň. Pri zrušení prevádzkarne je predávajúci povinný písomne informovať najneskôr sedem dní pred zrušením prevádzkarne miestne príslušný okresný úrad a obec o tom, kde a kto je povinný vyrovnať prípadné záväzky.

(4) Povinnosti podľa odseku 1 a odseku 2 písm. a) a b) sa vzťahujú aj na predaj tovaru a poskytovanie služieb mimo prevádzkarne.

§ 14a

Podrobnosti o označovaní zloženia a spôsobe zaobchádzania s textilnými výrobkami ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Ďalšie povinnosti pri predaji výrobkov a poskytovaní služieb

§ 15

(1) Ak to povaha výrobku umožňuje, je predávajúci povinný na žiadosť spotrebiteľa výrobok predviesť.

(2) V prípadoch ustanovených zákonom¹²⁾ je predávajúci povinný riadne vyplniť záručný list.

§ 16

(1) Predávajúci [§ 2 ods. 1 písm. b)] je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku alebo o poskytnutí služby^{12b)}, v ktorom je uvedené

- a) obchodné meno a sídlo predávajúceho,^{11b)}
- b) adresa prevádzkarne,^{12a)}
- c) dátum predaja,
- d) druh výrobku alebo služby,
- e) cena výrobku alebo služby, ktorú spotrebiteľ zaplatil.

(2) Pri predaji výrobkov s následnou dodávkou musí doklad obsahovať miesto určenia a dátum dodávky.

(3) Pri predaji použitých alebo upravovaných výrobkov, výrobkov s vadou alebo výrobkov, ktorých úžitkové vlastnosti sú inak obmedzené, musia byť tieto skutočnosti v doklade zreteľne vyznačené.

§ 17

Ak to povaha výrobkov vyžaduje, najmä s ohľadom na hygienické podmienky predaja a charakter použitia, je predávajúci povinný výrobky predávať v hygienicky nezávadných obaloch alebo ich do takých obalov pri predaji zabaliť, pri samoobslužnom predaji je povinný poskytnúť spotrebiteľovi vhodný obalový materiál. Náklady na obalový materiál a zabalenie výrobkov uhrádza predávajúci.

§ 18

(1) Vratné zálohované obaly, v ktorých sa predávajú výrobky, sa musia v prevádzkárni, kde sa výrobky v takých obaloch predávajú, vykupovať po celú prevádzkovú dobu.

(2) Výkup vratných zálohovaných obalov nemožno viazať na nákup tovaru. Množstvo vykupovaných vratných zálohovaných obalov nesmie predávajúci obmedziť.

(3) Spotrebiteľ nie je povinný preukázať predávajúcemu zálohovanie vratných obalov.

§ 19

(1) S výnimkou prípadov, keď je na vykonanie opravy určená iná osoba,¹³⁾ je predávajúci povinný prijať reklamáciu v ktorejkoľvek prevádzkárni, v ktorej je prijatie reklamácie možné s ohľadom na sortiment predávaného tovaru alebo poskytovaných služieb, prípadne aj na mieste, odkiaľ riadi svoj podnik.

(2) V prevádzkárni musí byť po celú prevádzkovú dobu prítomný pracovník poverený vybavovať reklamácie.

(3) Predávajúci skupinových zájazdov musí zabezpečiť nepretržitú prítomnosť povereného pracovníka, oprávneného vybavovať reklamácie, po celý čas zájazdu.

(4) Predávajúci alebo ním poverený pracovník rozhodne o reklamácií ihneď, v zložitých prípadoch do troch pracovných dní. Do tejto lehoty sa nezapočítava čas potrebný na odborné posúdenie vady. Vybavenie reklamácie však nesmie trvať dlhšie ako 30 dní. Po uplynutí tejto lehoty má spotrebiteľ rovnaké práva, akoby išlo o chybu, ktorú nemožno odstrániť.^{13a)}

(5) Predávajúci je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o reklamácií a o spôsobe jej vybavenia, a to aj vtedy, ak reklamácií nevyhovie na mieste a v celom rozsahu.

(6) Predávajúci je povinný viesť evidenciu o reklamáciách a túto na požiadanie orgánov, ktoré vykonávajú dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom (§ 23), predložiť na nahliadnutie.

TRETIA ČASŤ **ÚLOHY VEREJNEJ SPRÁVY**

§ 21

Ochrana pred nebezpečnými výrobkami

Orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy a ostatné orgány verejnej správy sú povinné robiť v medziach svojej pôsobnosti všetky opatrenia, aby zamedzili uvádzanie nebezpečných výrobkov do obehu alebo ich ďalší obeh. O nebezpečných výrobkoch v obehu sú povinné všetkými dostupnými prostriedkami informovať spotrebiteľskú verejnosť. Robia tak najmä prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktoré sú povinné tieto informácie bez meškania zverejniť.

§ 22

Mimoriadne regulačné opatrenia

(1) V prípade, že je vážne ohrozené zásobovanie obyvateľstva životne dôležitými výrobkami, môžu príslušné orgány vyhlásiť tieto mimoriadne regulačné opatrenia:

- a) predaj výrobkov na prídél,
- b) predaj obmedzeného množstva výrobkov,
- c) časovo regulovaný predaj výrobkov.

(2) Regulačné opatrenia sledujú zabezpečenie rovnakého postavenia spotrebiteľov alebo odôvodnené zvýhodnenie niektorých skupín spotrebiteľov s ohľadom na záujmy ochrany ich života a zdravia.

(3) Predaj výrobkov na prídél vyhlasuje vláda. Prídél môže určiť diferencovane pre rôzne skupiny spotrebiteľov alebo môže niektoré skupiny spotrebiteľov z nároku na prídél vylúčiť. Spolu s vyhlásením určí spôsob preukazovania nároku na prídél.

(4) Predaj obmedzeného množstva výrobkov a časovo regulovaný predaj výrobkov vyhlasujú orgány príslušné podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

(5) Predaj obmedzeného množstva výrobkov sa vyhlasuje pre územie republiky alebo pre územia jednotlivých okresov alebo pre územia jednotlivých miest a obcí. Obmedzenie sa určí ako najvyššie prípustná hmotnosť alebo miera, ktoré možno predáť spotrebiteľovi v jednotlivom prípade.

(6) Časovo regulovaný predaj sa vyhlasuje pre územie mesta alebo obce. Spočíva v povinnosti ponúkať na predaj určenú časť výrobkov z celkového množstva výrobkov na sklade v určenej časti prevádzkovej doby.

(7) Regulačné opatrenia možno používať iba v nevyhnutných prípadoch a na nevyhnutne potrebnú dobu.

(8) Ak pri vyhlásení regulačného opatrenia nie je určené inak, je také regulačné opatrenie záväzné pre všetkých predávajúcich.

(9) Regulačné opatrenia sa zverejňujú na úradných tabuliach všetkých dotknutých obecných úradov. Predávajúci sú povinní informácie o prijatých regulačných opatreniach po dobu ich účinnosti viditeľne sprístupniť.

§ 23

Dohľad nad ochranou spotrebiteľa

(1) Dohľad nad ochranou spotrebiteľa zahŕňa:

dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom.

(2) Príslušnosť orgánov na vykonávanie dohľadu ustanovuje osobitný predpis.¹⁴⁾

(3) Orgány, ktoré vykonávajú dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom,¹⁴⁾ sú pri výkone dozoru oprávnené

- a) vydávať záväzné pokyny na odstránenie zistených nedostatkov,
- b) organizovať skúšanie bezpečnostných vlastností predávaných výrobkov,
- c) požadovať od výrobcov, dovozcov, dodávateľov a predávajúcich potrebné informácie,
- d) odoberať vzorky výrobkov a podrobiť ich skúšaniam,
- e) požadovať, aby výrobky boli označené vhodným upozornením na riziká výrobku,
- f) nariadiť publikovanie upozornení na riziká výrobkov,
- g) v prípade ohrozenia života, zdravia alebo majetku
 1. zakázať dodávanie a predaj výrobkov alebo poskytovanie služieb,
 2. nariadiť účinné a bezprostredné stiahnutie výrobku z obehu, a ak je to potrebné, navrhnúť aj jeho zničenie na náklady kontrolovanej osoby,
 3. uzavrieť prevádzkareň až do vykonania nápravy.

(4) Rozhodnúť o zničení výrobku na náklady kontrolovanej osoby [odsek 3 písm. g) bod 2] môžu iba orgány, ktoré vykonávajú dozor podľa osobitných predpisov.^{14b)}

(5) Pri prijímaní opatrení vzťahujúcich sa na stiahnutie potravín a kozmetických prostriedkov ohrozujúcich život, zdravie alebo majetok spotrebiteľa z obehu alebo ich zničenie spolupracujú príslušné orgány^{14), 14b)} s orgánmi potravinového dozoru.^{14d)}

(6) Záväzné pokyny a opatrenia v prípade ohrozenia života, zdravia alebo majetku [odsek 3 písm. a) a g)] môžu ukladať na mieste iba na to poverené osoby za podmienok, že bol presne a spoľahlivo zistený skutkový stav a okamžitú nápravu nemožno dosiahnuť uložením iného opatrenia. Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, poverená osoba tieto záväzné pokyny a opatrenia bezodkladne oznámi kontrolovanej osobe a vyhotoví o nich písomný záznam.

(7) Ak kontrolovaná osoba nesúhlasí s uloženým opatrením podľa odseku 6, môže proti nemu podať námietky, ktoré sa uvedú v zázname, alebo ich môže podať písomne najneskôr do troch dní. Podané námietky nemajú odkladný účinok. O námietkach rozhodne orgán, ktorým poverená osoba opatrenie na mieste uložila^{14), 14b)}. Rozhodnutie o námietkach sa doručí kontrolovanej osobe a je konečné (§ 28).

(8) Obnoviť predaj výrobku alebo poskytovanie služby alebo otvoriť prevádzkareň môže predávajúci alebo ten, čo poskytuje službu, až po odstránení zistených nedostatkov a len s písomným súhlasom orgánu, ktorý o zákaze dodávania a predaja výrobku alebo poskytovania služby, alebo uzavretia prevádzkarne rozhodol.

(9) Orgány, ktoré vykonávajú dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom,¹⁴⁾ majú pri výkone dozoru práva a povinnosti podľa osobitného predpisu,^{14a)} ak tento zákon neustanovuje inak. Zamestnanci týchto orgánov sa pri výkone dozoru preukazujú preukazom kontrolóra.

(10) Týmto zákonom nie sú dotknuté práva a povinnosti orgánov štátnej správy, ktoré im vo veciach ochrany spotrebiteľa ustanovujú osobitné predpisy.^{14b)}

§ 23a

Typová zmluva

(1) Typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

(2) Typová zmluva nesmie obsahovať

- a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä
 - 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,
 - 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;
- b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

§ 24

Pokuty

(1) Za porušenie povinností ustanovenej týmto zákonom uložia orgány príslušné podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ predávajúcemu, výrobcovi, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobám uvedeným v § 27 pokutu až do výšky 500 000 Kčs. Za opakované porušenie povinností v priebehu jedného roka možno ukladať pokutu až do výšky 1 000 000 Kčs.

(2) Z podnetu štátneho orgánu vykonávajúceho dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe alebo z podnetu združenia spotrebiteľov alebo inej právnickej osoby založenej na ochranu spotrebiteľa uložia orgány príslušné podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ predávajúcemu, výrobcovi, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobám uvedeným v § 27, ktorý predal, vyrobil, doviezol alebo dodal výrobok, ktorého vada spôsobila ujmu na živote alebo zdraví, pokutu až do výšky 10 000 000 Kčs. Rovnakú pokutu uložia tomu, kto takú ujmu spôsobil vadným poskytnutím služby. Pokutu nemožno uložiť osobe, ktorá preukáže, že ujme nešlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od nej bolo možné požadovať.

(3) Predávajúcemu, výrobcovi, dovozcovi a dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 27, ktorá marí, ruší alebo inak sťažuje výkon dozoru, uloží orgán príslušný podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ poriadkovú pokutu až do výšky 50 000 Sk, a to aj opakovane.

(4) Za menej závažné porušenie povinností ustanovených v § 3 ods. 1 písm. a) a d), § 4 a 9, § 10 ods. 1 až 4, § 11, § 14 ods. 2 a § 18 tohto zákona môžu orgány príslušné podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ uložiť v blokovom konaní predávajúcemu alebo jeho zamestnancovi pokutu do výšky 5 000 Sk. Na blokové konanie podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.^{14c)}

(5) Pokutu podľa odseku 1 nemožno uložiť v prípadoch, keď bola uložená pokuta podľa osobitného zákona, a v prípade, keď možno uložiť pokutu podľa odseku 2.

(6) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na charakter protiprávneho konania a na rozsah jeho následkov.

(7) Pokuty uložené podľa odsekov 1 až 4 sú príjmom štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obce podľa toho, ktorý orgán pokutu uložil.

(8) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do troch rokov a pokutu podľa odseku 2 do desiatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(9) Uložením pokuty nie je dotknutá povinnosť na náhradu škody.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZDRUŽENIA SPOTREBITEĽOV A INÉ PRÁVNICKÉ OSOBY ZALOŽENÉ NA OCHRANU SPOTREBITEĽA

§ 25

Právne postavenie

Právne postavenie združení spotrebiteľov a iných právnických osôb založených na ochranu spotrebiteľov (ďalej len „združenie“) upravujú osobitné zákony.¹⁵⁾

§ 26

Oprávnenia voči orgánom verejnej správy

(1) Združenia sú oprávnené robiť podnety orgánom verejnej správy v súvislosti s plnením ich úloh podľa tretej časti tohto zákona. Orgány verejnej správy, ktoré tieto podnety dostanú, sú povinné informovať združenie o ich vybavení bez zbytočného odkladu, najneskôr však do dvoch mesiacov od dôjdenia podnetu.

(2) V rozsahu ustanovenom osobitným predpisom¹⁴⁾ sú združenia oprávnené podieľať sa na tvorbe a kontrole plnenia štátnej politiky v oblasti ochrany spotrebiteľa.

§ 26a

Združenia sú oprávnené na základe súhlasu spotrebiteľa a predávajúceho bezplatne sprostredkovať riešenie sporov medzi spotrebiteľom a predávajúcim pri vybavovaní reklamácií.

PIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Ochrana spotrebiteľa pri neoprávnenom podnikaní

Povinnosti predávajúcich, výrobcov, dovozcov alebo dodávateľov majú aj osoby, ktoré prevádzkujú činnosti uvedené v § 2 ods. 1 písm. b) až e) bez príslušného oprávnenia.

§ 28

Vzťah k správnomu poriadku

Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú:

a) na rozhodovania o mimoriadnych regulačných opatreniach podľa § 22,

- b) na rozhodovanie o opatreniach podľa § 23 ods. 7 ukladaných na to poverenými osobami na mieste.

§ 29
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Stráský v. r.

Kováč v. r.

- 1) § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 2) Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov.
- 3) Napr. zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov, zákon ČNR č. 133/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov, zákon ČNR č. 240/1991 Zb. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat, zákon SNR č. 110/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat v znení neskorších predpisov, zákon č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení neskorších predpisov, zákon č. 87/1987 Zb. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení neskorších predpisov, zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov, zákon č. 222/1946 Zb. o pošte (poštový zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 526/1990 Zb. o cenách, zákon č. 63/1991 Zb. o ochrane hospodárskej súťaže, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z.
- 4) § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb.
 - 4a) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii, zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1994 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
 - 4b) § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 5) § 3 zákona č. 142/1991 Zb. o česko-slovenských technických normách v znení zákona č. 632/1992 Zb. a zákona č. 143/1995 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. a výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. mája 1996 č. 981/1996-100, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky.
- 6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách.
- 7) Najmä zákon č. 20/1966 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon ČNR č. 64/1986 Zb. o Českej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a zákon SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.
- 7a) Napríklad § 10 a 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z., výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. mája 1996 č. 981/1996-100 (oznámenie č. 195/1996 Z. z.).
- 8) Napr. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 a písm. e) zákona ČNR č. 37/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 a písm. e) zákona SNR č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami, § 6, 18, 30 a § 32 ods. 1 zákon č. 147/1983 Zb.
- 8a) Zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 9) Hlava V prvej časti zákona č. 513/1991 Zb.
 - 9a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame. Zákon č. 67/1997 Z. z. o ochrane nefajčiarov.
 - 9b) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z., výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. mája 1996 č. 981/1996-100.

9c) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 260/1997 Z. z. a zákona č. 5/1999 Z. z.

10) § 2 zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii.

11) § 13 ods. 2 zákona č. 526/1990 Zb.

11a) § 7 ods. 3 Obchodného zákonníka.

11b) § 2 ods. 3 a § 8 a 9 Obchodného zákonníka.

11c) Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 125/1995 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia pohostinských prevádzkarní a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do skupín a kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried.

12) § 620 ods. 2 a 3 a § 621 Občianskeho zákonníka.

12a) § 7 ods. 3 a § 8 Obchodného zákonníka.

12b) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 55/1994 Z. z. o spôsobe vedenia evidencie tržieb elektronickou registračnou pokladnicou v znení neskorších predpisov.

13) Druhá veta § 625 Občianskeho zákonníka.

13a) § 623 Občianskeho zákonníka.

14) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa.

14a) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

14b) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 417/1991 Zb. (úplné znenie č. 32/1992 Zb.), zákon Slovenskej národnej rady č. 70/1986 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcii v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 271/1991 Zb., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.

14c) § 84 a 85 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb.

14d) § 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.

15) Najmä zákon č. 83/1990 Zb. alebo Občiansky zákonník.

